

Tilgi og glem det?

På terskelen til et nytt århundre spør vi oss om hevners og hatets blodige kretsløp kan brytes. Kosovo, Nord-Irland, Rwanda, Øst-Timor flimrer daglig imot oss fra TV-skjermen.

Domprosten i Liverpool, Nicholas Freyling, har ved sin radikale bekjennelse av Englands skyld vunnet respekt og gehør i Nord-Irland. I Caux i sommer sa han: «Min holdning til historisk urett pleide å være »tilgi og glem det«. Men det er ikke i praksis. Den eneste måten å behandle dyp smerte og bitterhet på, er å huske, erkjenne og angre. »

I Australia og New Zealand tok hvite innflyttere for over 200 år siden jorden fra urbefolkningen. Som vi beretter på neste side, tar regjering og folk nå et oppgjør med gammel urett.

Det skjer også her i Norge. I sin tale til Sametinget i 1997 sa Kong Harald: «Den norske stat er grunnlagt på territoriet til to folk – nordmenn og samer. I dag må vi beklage den urett den norske stat tidligere har påført det samiske folk gjennom en hard fornærkningspolitikk.»

Den 29. september i år sa statsminister Bondevik til Sametinget at rettighetene til land og vann i Finnmark er den største samepolitiske utfordring både i dette og neste århundre. I høst skal et nytt samerettsutvalg begynne arbeidet med de samme rettighetene i samiske områder utenfor Finnmark.

Sør-Afrika

Sør-Afrika er pionér for en ny måte å bearbeide fortiden på. Foran landets Sannhets og forsoningskommisjon kommer voldsbruk og undertrykkelse frem i all sin uhyrlighet. Men kommisjonens leder, biskop Tutu, sier: «Jeg blir aldri ferdig med å undres over hvor storsinnet ofrene for de avskyeligste overgrep kan være. De er rede til å tilgi.»

Anger og tilgivelse. De er midlene til å bryte fortidens kontroll over fremtiden. Ved å slippe dem til i våre egne liv, kan vi være med på å lage historie.

JJW

Hva media hausser opp

Kommunevalgets vinner var mediene, skriver en debattant i Dagbladet. De hausset opp statsministerens fartsoverskridelser, opprørske Ap-ordførere og ytterliggående Frp-ere på bekostning av politikkenes innhold. Den lave valgdeltakelsen var ett av resultatene, antyder debattanten.

Medienes rolle og ansvar sto på dagsordenen under International Communications Forum (ICF)'s møter i Caux 19. – 24. juli. 67 mediearbeidere fra 23 land deltok. En av de to konferanselederne var Torben Krogh, velkjent kommentator i Danmarks radio og tidligere sjefredaktør i *Information*.

«Kommersiell hensyn til media-markedet må aldri få komme foran god media-praksis,» sa han.

Den franske journalisten Bernard Marguerite mente at det ikke er noen tilfeldighet at journalistikkens kvalitet og of-

fentlighetens deltakelse i samfunnslivet synker samtidig.

Men konferansen bar også bud om at strømmen kan komme til å snu. Den engelske forleggeren Bill Porter, som startet det hele (se intervju side 3), nevner som eksempler at en kanadisk storavis har bedt sine journalister om ikke å nøye seg med beskrivelsen av problemene, men å gi full dekning til dem som gir sitt beste for å løse dem. Eller en amerikansk sjefredaktør som utfordrer avisens journalister til å gjøre positive nyheter like leseverdige og blikkfangende som katastrofer og skandaler.

Forbrytelse uten ofre?

Den norske avdelingen av Transparency International (TI) lanseres i Norge på et seminar i Oslo 21. – 22. oktober. TI ble startet for seks år siden for å bekjempe korrupsjon og har siden etablert seg i ca. 70 land.

Under sommerens konferanse for næringslivsledere i Caux var formannen i TI, tyskeren dr. Peter Eigen, en av hovedtalerne. «Mange ser fremdeles korrupsjon som en forbrytelse uten ofre,» sa han. «Men tenk på den ugandiske moren som må se sin datter dø fordi hun ikke har penger til å bestikke sykehuspersonalet.»

Dr. Eigen forlot en ledende stilling i Verdensbanken for å være fri til å vie seg til kampen mot den internasjonale korrupsjonskulturen. Hittil har man skammet seg for å snakke åpent om den, sa han. Man unnskyldte seg med kulturforskjeller, at det er tradisjon å bruke bestikkelser i mange land, o.s.v.

Dr. Peter Eigen

Nå holder strømmen på å snu. OECD, (industrilandenes organ for økonomisk samarbeid og utvikling) har vedtatt å kriminalisere bestikkelser av offentlige ansatte. I nesten alle vestlige land har bestikkelser i u-land blitt ansett som «utgifter til inntekts ervervelse» og derfor vært skattefrie. Nå er de under press fra OECD for å forandre lovgivningen. Senest skjedde dette i Tyskland i mars i år.

Australia: De stjålne generasjoner

Isommerens konferanser i Caux deltok grupper fra Australias og New Zealands hvite flertall og urbefolkningene. I begge land pågår et smertefullt oppgjør med fortiden. «Det ble drevet jakt på mitt folk som en del av faunaen,» sa en av Australias aboriginer. Fra New Zealand kom Sir Douglas Graham, statsråden med ansvar for å reforhandle traktaten som maoriernes rettigheter hviler på. Bjørn Ole Austad beretter om møtet med minoritet og majoritet fra disse to fjerne nasjonene.

Konferansedeltakerne fikk et sjokkerende bilde av en mørk side ved Australias historie, som varte helt fram til begynnelsen av 1970-årene. «Mishandlingen av mange av Australias aboriginer er den største skamplet i vår historie,» sa statsminister John Howard nylig. Ca. 100000 barn er blitt skilt fra foreldrene ved tvang og flyttet til barnehjem drevet av kirkesamfunn og andre institusjoner. Målet var å kutte barnas forbindelser til tradisjoner og mentalitet i egen kultur. Tragedien ble ytterligere forverret når disse barna vokste opp. Samfunnet, som de ble lært opp til å tilpasse seg, diskriminerte dem fordi de var annerledes enn det hvite flertallet. Nå har Australias samfunn satt navn på dem. De kalles «de stjålne generasjoner».

En undersøkelseskommisjon nedsatt av regjeringen i 1995 avslørte at det var myndighetene og landets regjeringer som opp igjennom årene hadde stått bak og tillatt den slags behandling av et helt folk. Kommisjonen foreslo at regjeringen på vegne av nasjonen skulle be om tilgivelse og tilby erstatning. Innen rapporten ble ferdig, kom imidlertid en ny regjering til makten. Den var uenig i kommisjonens forslag og mente at urbefolkningen allerede hadde vunnet for mange innrømmelser fra myndighetene. Lederen for undersøkelseskommisjonen, tidligere høyesterettsdommer Sir Ronald Wilson, startet imidlertid en folkebevegelse som spredde seg som ild i tørt gress. Sir Wilson sa: «Å be om tilgivelse setter i gang en helbredelsesprosess. Å be om tilgivelse betyr vilje til å leve seg inn i lidelsen.»

Denne folkebevegelsen, som også MRA var en del av, stod for arrangementet av «Sorry day» (Tilgivelsens dag) 26.

Til venstre: New Zealands justisminister, Sir Douglas Graham, taler i Caux. Under: Representeranter for Kulin-stammen, som ifølge tradisjonen eier landet der Melbourne ligger, møter statsminister John Howard (delvis skjult t.h.) og Patrick Dodson, leder av Rådet for forsoning med aboriginene.

mai i fjor. En halv million mennesker deltok og ba «de stjålne generasjoner» fra Australias urbefolkning om tilgivelse gjennom arrangementer i byer og lokalsamfunn over hele landet. Representanter for «de stjålne generasjonene» fikk overrakt bøker med underskrifter av folk som ba de forurettede om tilgivelse. I Melbourne overrakte borgermesteren byens nøkler. Kirkeklokkene kimte. I den fullsatte anglikanske katedralen i Perth sa en av lederne for urbefolkningen, Paul Dodson: «Jeg kan overleve uten deres bønn om tilgivelse, men nasjonens integritet kan det ikke.» Folkebevegelsens neste mål er nå at regjeringen skal betale erstatning til ofrene for uretten.

New Zealand

New Zealands justisminister Sir Douglas Graham fortalte om ti års arbeid for å bringe forsoning mellom landets opprinnelige maori-befolkning og flertallet. Konflikten kjerner var maoriernes rett til landområder som de europeiske innvandrerne hadde tatt fra dem. De første europeerne som kom til New Zealand, viste noe mer respekt for maoriene enn det som ble Australias urinnvånere til del. Likevel var det bare fem prosent av landets areal som var i maoriernes hender etter 20 år med

europesk innvandring. «Vi måtte ærlig erkjenne at urett var begått,» sa Sir Douglas i Caux. «Uten en slik erkjennelse, kan vi glemme muligheten for varige avtaler og løsninger på konflikter. En slik erkjennelse renser luften. Den er et godt utgangspunkt for konkrete og praktiske løsninger.» I New Zealands tilfelle har det betydd at over halvparten av maoriernes krav om å få tilbake forskjellige landområder er blitt innvilget.

Fortielse og rasisme

Mange australiere reagerte på rapporten om «de stjålne generasjoner» med å spørre: «Hvorfor har ingen fortalt oss dette?» Mike Brown, en av de ansvarlige for MRA i Australia, sa under konferansen i Caux: «Svaret på det spørsmålet er delvis at vi rett og slett ikke ønsket å vite! Den andre siden av sannheten er at myndighetene ikke ønsket at vi skulle vite. Vi er ofte vant til å tro at fordommer, uvitenhet og frykt er rasismens røtter. Jeg er kommet til at de heller er rasismens våpen. Rasisme handler om å herske og ha kontroll over et annet folk. En rasistisk ideologi utvikles for å rettferdiggjøre en slik politikk.»

Disse eksemplene fra Australia og New Zealand rører ved et vesentlig spørsmål.

Fortsatt side 5

Samtale mellom to generasjoner

Bak de fleste av MRA's aksjoner eller programmer står det et menneskes forvandling. Det er også tilfelle med International Communications Forum (ICF) som i løpet av åtte år har vokst til et nettverk av media-arbeidere i 82 land (se artikkel på side 1). ICF ble startet av den engelske forleggeren Bill Porter, som besøkte Norge i 1988. Under sommerens konferanser i Caux satt han og hans barnebarn alene på podiet og samtalte om hva forvandling hadde betydd for dem.

Bill Porter sammen med Natalie i Caux.

Natalie: Da du ble 70, bestefar, fant du et nytt mål i livet og du er blitt stadig yngre siden. Hva skjedde?

Bill: Du har nok observert meg med nysgjerrighet opp gjennom årene. Jeg var veldig opptatt med mitt forlag, og det var jelden jeg hadde tid til et besøk hos deg og foreldrene dine.

Det var delvis takket være et besøk i Caux, at jeg begynte å tenke gjennom hvordan massemediene kan bli mer konstruktive og hva det ville kreve av meg.

Natalie: Jeg hadde blandete følelser om dine idéer og denne bestefaren som stadig forandret seg. Det var på denne tiden jeg følte meg mest forvirret, så jeg både beundret og reagerte på din klare målsetting. Du var en så beundringsverdig bestefar som tenkte på verden og nådde ut til andre, mens jeg satt fast i min egen nokså ulykkelige verden. Jeg var usikker på min identitet, og min mening med livet lå helt i tåka.

Hvorfor fortsatte du hele tiden å være interessert i meg og tro på meg, selv da jeg var på det mest opprørske?

Bill: Det er vel naturlig at besteforeldre er glade i sine barnebarn. Jeg forsto at du hadde vondt på grunn av dine foreldres skilsmisse og måtte greie opp i alt for meget på egen hånd. Men jeg visste også av egen erfaring at andres synder aldri er noen unnskyldning for mine, og jeg trodde at du hadde karakterstyrke til selv å bli klar over dette.

Natalie: Det kan vi komme tilbake til. Men kan vi først snakke litt om bestemor, din kone, som jeg beundret. Greide bestemor å forandre på deg?

Bill: Hun gjorde mer enn det. Hun hjalp meg til å oppdage hva som var min livsoppgave og min andel i å skape en bedre fremtid. Det skjedde slik:

For ni år siden leste jeg at kommunikasjonsindustrien, inklusive massemediene, var blitt verdens største industri. Nokså uforpliktende spurte jeg meg selv: «Hvis vi er den største, er vi også den mest ansvarlige?» Svaret var et rungende nei. Det ledet til en del selvransakelse hos meg som administrerende direktør for et forlagshus. Jeg ble klar over at det som drev

meg var å tjene penger og bli betydningsfull, både på egne og på forlagets vegne, men at faktoren ansvar ikke var høyt prioritert. Jeg forsto at vi i massemedia ikke er som såpe- eller kjeksfabrikanter, men lager et produkt som påvirker millioners liv.

Da jeg diskuterte disse tankene med min kone, satte hun plutselig øynene i meg og sa: «Hvis det er slik du ser det, hvorfor gjør du ikke noe med det?» Det var sparket som fikk meg til å handle. Jeg tok kontakt med en del ledende folk i mediene for å fortelle dem om mitt syn, og det ledet til opprettelsen av «International Communications Forum». Fra da av har jeg følt en uimotståelig indre impuls til å arbeide for at mediene skal bli en konstruktiv kraft i nasjonenes liv. Min kone døde noen få uker etter, men hun hadde satt noe i gang som skulle bli den beste delen av mitt liv.

Natalie: Uimotståelig impuls. Hva betyr det?

Bill: Det må være en viktig faktor å ha en hensikt med livet som fører til noe. Noen mener at det er guds ånd som virker i et menneske. Jeg kaller meg ofte en frafallen agnostiker fordi ovennevnte erfaring har gitt meg en tro som jeg forlot for lenge siden. Samvittigheten spiller en viktig rolle. I mitt tilfelle hadde jeg ofte godkjent regnskaper som jeg visste ikke var korrekte eller reklamekampanjer som kunne være misvisende eller retningslinjer som ikke tjente våre ansatte eller kunders beste interesse. Dette måtte jeg slutte med. Ettersom du avdekker lag på lag av urett, blir virkeligheten og hensikten med livet klarere. Jeg vil sterkt anbefale denne prosessen for alle. Men nå vil jeg at du skal fortelle om vendepunktet i ditt liv.

Natalie: Husker du den ene dagen vi hadde sammen i Caux i 1997? Jeg var i tårer på grunn av bruddet mellom far og meg. Vi hadde ikke snakket med hverandre på to år eller mer. Men så sa jeg til deg: «Jeg har to behov i livet: Det ene er et åndelig grunnlag, det andre er et mål. Jeg har ingen av delene.»

Bill: For meg var det et minneverdig øyeblikk: At du allerede som 21-åring hadde forstått det.

Fortsatt side 4

Verwoerd-ætling om Sør-Afrika

Melanie Verwoerd

Det sør-afrikanske ekteparet Wilhelm og Melanie Verwoerd kom til Caux med sine to barn. Wilhelms bestefar var ingen ringere enn tidligere statsminister Verwoerd, en av arkitektene for apartheidsystemet. Han ble myrdet i parlamentet i 1966. Melanie ble i juni for annen gang valgt inn i Sør-Afrikas parlament for ANC og er parlamentets yngste kvinnelige medlem.

Wilhelm Verwoerd vokste opp i et beskyttet afrikaner-miljø. Men da han kom til Nederland og England for å studere, fikk han et nytt bilde av det sør-afrikanske samfunnet. Han møtte og lyttet til

mange som hadde lidd urett og forfølgelse under det regimet han var opplært til å beundre. Veien til ny erkjennelse var ikke lett. Wilhelm måtte se sin egen bestefar gjennom tårene til andre sør-afrikanere. «Det er kanskje vanskelig for deg å forstå,» sa en av dem han traff, «men vi løp begeistret ut i gatene og feiret mordet på din bestefar.»

Da Wilhelm bestemte seg til å bli medlem av ANC og støtte Nelson Mandelas visjon og politikk, ble han behandlet som forræder av sin egen familie. Senere ble han oppnevnt som medlem av Sannhets- og forsoningskommisjonen, ledet av biskop Desmond Tutu, og fikk enda mer innblikk i grusomhetene som var begått i apartheidregimets navn. «Det er viktig for mennesker som har lidd urett at deres lidelser blir erkjent av dem som har påført dem lidelsen,» sier han.

Melanie Verwoerd fortalte en liten historie for å illustrere holdningen til forsoning hos mange hvite i dagens Sør-Afrika. «To gutter, John og Petter, var naboer. En dag stjal John sykkel til Petter. Etter et år kom John til Petter og innrømmet at det var han som hadde stjålet sykkelen: «Idag ønsker jeg at vi blir venner igjen.» «Det er greit for meg,» svarte Petter, «men hva med sykkel? Jeg vil gjerne ha den tilbake!» «Nei, det vil jeg ikke snakke om,» sa John, «forsoningen er viktigere.»

Politiker-appell

32 nåværende eller tidligere parlamentarikere, regjeringsmedlemmer, ambassadører og funksjonærer i internasjonale institusjoner møttes til en rundebordskonferanse i Caux 9. – 12. august. På dagsordenen sto konfliktsituasjoner og menneskelig nød i en rekke land.

Ved møtets slutt underskrev de en appell som ble sendt ut til regjeringer, internasjonale organisasjoner og media verden rundt.

Appellen fokuserer på tre punkter. For det første ber de om sterkere inn gripen fra det internasjonale samfunnet for å få stoppet krigen mellom Etiopia og Eritrea. For det annet uttrykte de sin overbevisning om at Sannhets- og forsoningskommisjonen i Sør-Afrika (se denne siden) kunne være et eksempel med relevans for den nødvendige forsoning i Kosovo og Bosnia. «I disse situasjonene er gjengjeldende justis ikke nok til å helbrede sårene og bygge et demokratisk og pluralistisk samfunn i fremtiden,» slår de fast. For det tredje støtter de aksjonene for gjeldsslette for de fattigste landene, på betingelse av at disse reduserer sine våpenkjøp betydelig.

De anbefaler at Caux-senteret, som har fremmet forsoning i mange land, brukes mer i situasjoner som Kosovo og Rwanda. – Norsk deltaker var tidligere stortingsrepresentant Johannes Østtveit. Appellen ble sendt til utenriksminister Vollebæk og andre norske politikere.

virkelig tenkte, og sto for hva jeg trodde? Hva ville skje hvis jeg la av meg kamuffasjen og brukte retten til å være meg selv? Ville folk fremdeles like meg, eller ville de forlate meg? Det kommer et punkt når vi blir villige til å ta den risikoen, da vi ikke lenger kan tillate oss å bli kontrollert av andre og deres forventninger. Da jeg tok dette skrittet, var det noen som forlot meg, men jeg tror dette hadde skjedd i alle tilfelle. Men andre ble og respekterte meg mer fordi jeg risikerte å være meg selv.

Jeg har oppdaget at den jeg er alltid er godt nok, fordi det er den personen jeg er ment å være.

Blanke ark og fargestifter

Danseopptrinn fra «Gente que avanza»

Været var ikke stort bedre i Caux da jeg reiste ned dit i begynnelsen av juli, enn det er her i Bergen i dag.

Det var enda «warm up week», siste innkjøring før konferansene skulle begynne, en tid da vi kunne glede oss over et nært fellesskap blant relativt få mennesker. Samtidig hersket det et febrilsk kaos i det store huset, med behov på alle bauer og kanter. Omtrent som på lille julaften når man ikke kan fatte hvordan en skal bli ferdig. Men så går det likevel.

Første konferanse het «Cleaning the slate - a promise of a fresh start». Vi brukte litt tid på åpningsmøtet til å oversette tittelen til ulike språk. Den norske varien «blanke ark med fargestifter til» ble svært godt mottatt.

Og «Cleaning the slate» ble virkelig en fargerik konferanse. Den ble preget av

nærværet til den latin-amerikanske ungdomsgruppen Gente que avanza, som består av 43 ungdommer fra mange deler av Latin-Amerika. Gruppen har eksistert i flere år og har besøkt de fleste land i Sør-Amerika med et fantastisk show som de har produsert selv, i tillegg til at de arrangerer møter spesielt for ungdom hvor de enkelte deler erfaringer fra sine egne liv. Showet deres ble satt opp flere ganger i Caux-teateret. GQA hadde mye å tilføre oss i MRA og det var tydelig at de hadde glede og utbytte av fellesskapet i Caux. Så det som enkelte fryktet (å invitere så mange hvor størsteparten bare snakket spansk) viste seg å være kun til velsignelse.

I Caux møttes vi daglig i samtalegrupper (community groups). Dette er en tid hvor man kan dele sine tanker og meninger eller bare lytte i et mindre forum. I vår gruppe var vi så heldige å ha med oss presidenten i Det internasjonale Røde Kors, Cornelius Samaruga. Det var både spennende og lærerikt å lytte til det han hadde å fortelle. Han var en veldig hyggelig og reflektert mann. I et foredrag han holdt for ungdommen ble i hvert fall jeg sjokkert over situasjonen med landminer rundt om i verden.

Ellers kan jeg fortelle at det i tredje etasje i Mountain House nå eksisterer en Café hvor unge og gamle kan møtes på kveldstid over en kopp kaffe eller en brus og «Clean your slate-till late» som slagordet ble.

Astrid Magnus Eskeland

De stjålne generasjoner Fortsatt fra side 2

Fortielse og fornektelse er ofte undertrykket våpen. De ønsker å glemme, mens de undertrykte husker altfor godt. Ofrene ønsker at mennesker og samfunn skal lytte til det de har å fortelle, at deres lidelse blir forstått. Undertrykkere begår ofte en dobbelt forbrytelse. For det første er det selve overgrepet og uretten. Hvis de benekter at de har funnet sted, blokkerer de ofrenes vei til helbredelse. Hvis de ber om tilgivelse og dertil gjør godt igjen, gjør undertrykkeren det lettere for de undertrykte å gi slipp på bitterheten.

Mike Brown sa: «De fleste fra urbe-

folkningen jeg kjenner, er utrolige i sin vilje til å tilgi. Når det er slik, må resten av oss gi slipp på selvrettferdig fornektelse av sannheten. Den fornektelsen er som en tung stein i hjertet.» Han understreket at Australias vilje til forsoning og rettferdighet må uttrykkes i konkrete beslutninger. Det gjelder å sørge for bedre helsetjeneste, undervisningstilbud og arbeid, og ikke minst gi aborigene tilbake retten til sine landområder. Deres rettigheter feies lett til side når store gruveselskap gjør krav på å utvinne jordas rikdommer i et gitt område.

Lavt i terrenget eller brobygger

Sydney Choma, ordfører i Middelburg, Sør-Afrika.

Verden rundt er byene blitt laboratorier hvor nye samarbeids-mønstre mellom etniske grupper, religioner og kulturer må utarbeides.

«Partnere på veien mot forsoning, rettferd og

samfunn» var tema for en konferanse i Caux 30/7 – 5/8, som samlet byboere fra mange land. Det gjorde ofte vondt når svarte og hvite, muslimer og kristne, arabere og jøder kom fram med hva de virkelig tenkte. Målet var samtaler som «ikke utelukket noen, ikke fokuserte på å oppdage fiender men uventede forbundsfeller, ikke dvelte ved beskyldninger og gamle sår, men beveget deltakerne fremover til handling.»

En britisk imam av pakistansk opprinnelse sa han hadde stått foran et klart valg: Å ligge lavt i terrenget, tjene til livets opphold og prøve å være som alle andre, eller å bygge broer og søke samtaler med hinduer og jøder så vel som muslimer som lå i strid med hverandre. Dette brobyggerarbeidet hadde begynt i det små og nå spredt seg til 58 etniske grupper i Brighton.

50 kom fra USA, fra Oregon i vest til New York i øst, av mange raser, men kanskje et flertall afrikansk-amerikanere. Det var en blanding av borgerrettsaktivister, husmødre, politikere, prester, unge og gamle, det du ville kalle det sivile samfunn.

I møte på møte fortalte de om hvordan de tar fatt på konkrete problemer i sine byer, fra arbeidsløshet eller korrupsjon til integrering av etniske grupper; fra forholdet til politiet eller bearbeidelse av arven fra slaveriet, som enda er levende i USA. En afrikansk-amerikaner sa: «Over raseskillene roper svarte og hvite til hverandre: 'Du skulle bare vite hva fakta er!' Men fakta kan ikke løse problemene, for begge sider har bona fide fakta basert på egen erfaring. Raseproblemene er mer et åndelig og følelsesmessig spørsmål.»

Også Michael Wenger, innvil nylig visedirektør for President Clintons 'initiativ for rasespørsmål', var i gruppen. Blant deltakerne av sorte og hvite fra Sør-Afrika var ordføreren fra Middelburg, som satt 10 år på Robben Island med Nelson Mandela.

Samtale mellom to generasjoner Fortsatt fra side 3

Natalie: Sannheten var at jeg befant meg på et fælt sted inni meg. Jeg hadde brukt stoff og alkohol nokså lenge. Jeg var blitt avhengig, hvilket betydde at jeg hadde mistet kontrollen over min identitet. På overflaten så jeg ut til å ha det gøy, men det var bare fordi stoffene hadde den virkningen. I virkeligheten var jeg en fortapt og ulykkelig ung jente.

Noen jenter jeg møtte fortalte meg om et leder-treningskurs utviklet av MRA i Australia, som hadde hjulpet dem. Jeg bestemte meg til å søke med tanke på at en tid borte fra det overfladiske livet i Vest-London bare kunne gjøre meg godt.

Bill: Så hva skjedde?

Natalie: I Australia bestemte jeg meg

til å kutte ut alt stoff og finne et alternativ. Det viste seg å være redningen og begynnelsen på livet som det er ment å være, som Gud vil det skal være. Hvis vi skammer oss over noe i fortiden, prøver vi ofte å skjule eller fortrenge det. Jeg konfronterte det, og forsto at jeg trengte å tilgi meg selv. Da jeg lot den smertelige fortiden gå, kunne jeg plutselig fokusere på fremtiden og den så ikke lenger så lite tiltrekkende ut.

Bill: Og hva har kommet istedenfor avhengigheten?

Natalie: Nå når jeg begynner å komme meg, lærer jeg noe som kalles «å være den jeg er». For meg var dette skremmende. Hva ville skje hvis jeg sa noe jeg

Sakset

Da Tyskland bestemte seg til å åpne Stasi-arkivene for publikum, beveget det av vanvare samvittigheten til alle som hadde vært angivere for Stasi. De ble klar over at de ville bli avslørt i alle fall, og bestemte seg for å tilstå overfor dem de hadde spionert på – ofte nære venner. Dette har utløst en flodbølge av selvran-sakelse ettersom spioner og ofre møttes i røykfylte kneiper eller TV-konfrontasjoner.

Etter Eichman-prosessen i 1961, og til dels påskyndet av den, begynte Tyskland å trekke sine krigsforbrytere fra 2. verdenskrig for retten. 7000 av dem er blitt dømt. Selv om dommene har vært milde, er dette en dokumentering av selv-kritikk uten sidestykke i andre land. Om demokrati ikke akkurat har skapt en nasjon av frie ånder, har det i alle fall skapt en politisk kultur som tyskerne akter å holde fast på

Tina Rosenberg i International Herald Tribune, Paris, 16/8-99

Vårt folk som helhet må innse at forandring er nødvendig. Hvis vi vil bevare menneskeverdet, friheten og grunnleggende menneskerettigheter for 80 millioner tyskere, må offentligheten finne frem til et minimum av moralsk overensstemmelse. Vi trenger en offentlig moral. Uten godtakelse av plikter vil våre rettigheter ikke overleve.

Tidligere forbundskansler Helmut Schmidt i boken På let etter en offentlig moral, Deutscher Verlagsanstalt, 1998

MRA har tradisjonelt holdt fast på et enkelt og entydig uttrykk for moralske normer: Absolutt ærlighet, renhet, uselvishet og kjærlighet. Våre samfunn har skapt et verdianarki hvor moral nærmest blir et valg av «livsstil» – eller konserners etikk-plakater. Men på bakgrunn av det private

helvete som millioner lever i, og den sosiale ødeleggelse som alt fra sadistisk vold og AIDS til privat grådighet og offentlig ufølsomhet etterlater, er disse normene overlevelsesverdier for det nye millennium: dynamiske og siviliserende verdier av uerstattelig betydning for vår fremtid.

Mike Brown, australsk heltidsarbeider for Moralsk Opprustning, i Caux, august 1999

Vi trenger en ny livsforståelse som gir pengene den betydning de bør ha, men heller ikke mer. Kapitalismen er for sterk for regjeringene. Hvis vi vil kontrollere den må vi gjøre det selv. Om markedet skal bli vår tjener heller enn vår herre, vil det bli resultatet av mange individers kollektive vilje. Denne er igjen avhengig av at disse individene er klare på hvem de er, hvorfor de lever og hva de vil med sine liv. Dette er dessverre lettere sagt enn gjort, men avgjørende om vi selv vil bestemme over våre egne liv og samfunnets fremtid.

Charles Handy i boken «The hungry Spirit», Hutchinson, London 199

Fiolinisten Yehudi Menuhin var spesialiseringens legemliggjorte antitese. «Den som bare forstår noe om musikk, forstår ikke noe om musikk heller,» advarte Hanne Eisler oss. Menuhins kunstneriske forpliktelse var å overvinne grenser som fremmet fiendskap heller enn fred. Som pedagog forfektet han helhetlige metoder fremfor spesialisering. Musikkolen som han etablerte i Surry, England, oppfatter

Rumænien: Bekæmpelse af korruption

Under et besøg i Danmark af ledelsen af den rumænske statsadvokatur for bekæmpelse af økonomisk kriminalitet - arrangeret af Demokratifonden - medvirkede MRA med et program i København. De 14 deltagerne havde først et møde med kolleger i den danske statsadvokatur. Derefter var de i Folketinget som gæster af formanden for Det Udenrigspolitiske Nævn, Helle Degn.

“Democracy needs the participation of the people in order to change the misuse of power. For a change you have to start with yourself and in the family”, sagde Helle Degn i sit oplæg om demokrati og udviklingen i Europa, ud fra sit formandskab for parlamentariker-forsamlingen i OSCE.

Besøget i København var en fortsættelse af et foredragsprogram om “Moral Principles for Democracy”, som Keld Jørgensen og den danske advokaten Torsten Hvidt var indbudt til i Rumænien i juni, og blev afsluttet med en middag i MRA-hjemmet i København.

seg som en motkraft til den mentale treg-
het som gjør oss blinde og døde overfor
våre egne svakheter.

*Ulrik Schreiber
i en minneartikkel om Menuhin
Kulturchronik, Bonn, nr. 3 1999*

Til våre lesere

Vi vil med dette rette en hjertelig takk til alle som har sendt bidrag til driften av bladet. Dessverre har vi ikke kunne takke hver enkelt, men gjør det på denne måten.

NY VERDEN vil fremme en forandring i både menneskers holdninger og i samfunnsforholdene, bygget på absolutte moralnormer og Kristi forvandlende kraft. Bladet beretter om et globalt arbeid som er åpent for alle, og om kampen mellom ondt og godt som pågår i ethvert menneske og folkeslag.

UTGIVER: Moralsk Opprustning, Postboks 3018, Elisenberg, 0207 Oslo

Tlf. 22 55 94 30. Fax 22 44 85 04. Bankkonto-nummer: 0804.5125794 - 6030.05.08831.

ANSVARLIGE: Bjørn Ole Austad og Jens J. Wilhelmsen.